

- §16a-miljøgodkendelse
til
Hjulmagergård
Vasegårdsvej 10
3720 Aakirkeby

Forslag

FORSLAG

Kolofon:	Bornholms Regionskommune; november 2025
Sagsnummer:	25/18976
Udarbejdet af:	Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler:	Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag:	Geodatastyrelsen

§ 16A MILJØGODKENDELSE

til

Hjulmagergård

Vasegårdsvej 10, 3720 Aakirkeby

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 a, stk. 2 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen **den xxx 2025.**

DATABLAD

Titel: § 16 a tilladelse til Hjulmagergård

Tilladelsen omfatter: Svineproduktion med slagtesvin
Produktionsareal: 2.008 m² svinestalde samt 72 m² hestestald

Dato for tilladelse: xxxx 2025

Husdyrbrug: Hjulmagergård, Vasegårdsvej 10, 3720 Aakirkeby

Matrikelnummer og ejerlav: 93a Aaker m.fl.

Ejendomsnummer (BFE): 9559165

CVR-/P-nummer: 14213007/1000699591

CHR-nummer: 17131

Ansøger og ejer: Peter Brandt Koefoed

Adresse: Trassevejen 1, 3720 Aakirkeby

Kontaktoplysninger: Tlf. nr. 40107245; e-mail: PBK@langemyregaard.dk

Kontaktperson: Thorbjørn Westh Koefoed, tlf. nr.: 24656343

Konsulent: Kirsten V. Kyndesen, VKST Bornholm, Rønnevej 1, 3720 Aakirkeby,
kvk@vkst.dk.

Tilsynsmyndighed: Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skov-
løkken 4, 3770 Allinge

Kontakt tilsynsmyndighed: Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk; Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion	7
2.3 Vilkår for driften	8
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald	11
2.5 Retsbeskyttelse og revurdering	11
2.6 Offentlighed	12
2.7 Klagevejledning	12
3 Beliggenhed og landskabelige forhold	14
3.1 Bygninger og faste afstandskrav	14
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	17
4 Husdyrproduktion	19
4.1 Husdyrhold og staldanlæg	19
4.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning	21
5 Ressourceforbrug	23
5.1 Foder og foderopbevaring	23
5.2 Vand	23
5.3 Energi	24
5.4 Diverse hjælpestoffer	25
6 Reststoffer	25
6.1 Spildevand	25
6.2 Affald	26
7 Gener fra husdyrbruget	26
7.1 Lugt	26
Støj og rystelser	29
7.2 Støv	29
7.3 Lys	30
7.4 Fluer og skadedyr	30
7.5 Transport	31
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	32
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav	32

8.2	Påvirkning af naturområder	34
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld	37
10	Egenkontrol og dokumentation	40
11	IE-brug	41
12	Samlet vurdering	42
13	Bilag	43
	Bilagsoversigt:	43
	Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift	44
	Bilag 2. Beregningspunkter for natur ved ansøgt drift på Hjulmagergård	45
	Bilag 3. Beredskabsplan for Hjulmagergård	47
	Bilag 4. Modtagne høringssvar i 2. offentlighedshøring og kommunens bemærkninger	49

FORSLAG

1 RESUMÉ

Peter Brandt Koefoed har ansøgt om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens §16b til godkendelse af griseproduktionen på ejendommen Hjulmagergård, Vasegårdsvej 10, 3720 Aakirkeby.

På Hjulmagergård er der tilladelse til produktion af 8.320 slagtegrise (30-110 kg). Den godkendte produktion er givet i henhold til anmeldelse om fulde stalde i september 2012. Udover produktion af grise er der et mindre hestehold på ejendommen.

Der er ansøgt om godkendelse af den eksisterende produktion efter stipladsmodellen. Der søges om flexproduktion med smågrise og slagtesvin, således det er muligt at indsætte grisene ved en lavere vægt. Dette for at sikre fleksibilitet i forhold til fremtidig produktion. Udover griseproduktionen er der et mindre hestehold på ejendommen.

Der foretages ingen ændringer af staldanlægget. Det samlede produktionsareal udgør 2.080 m². Heraf udgør hesteholdet 72 m².

Husdyrgødningen fra produktionen opbevares i to eksisterende gyllebeholdere på ejendommen. Der findes yderligere en gyllebeholder på ejendommen. Denne er taget ud af drift og derfor ikke indregnet i denne ansøgning.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens §16a og er indsendt til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 252877).

Udledningen af lugt og ammoniak fra staldanlægget øges ikke i ansøgt drift, idet der ikke foretages ændringer i staldanlægget. Ved flexproduktion beregnes lugt og ammoniak ud fra den mulige produktion med den højeste udledning (worst case), og dette er produktion af slagtesvin, svarende til den nuværende drift.

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Der er foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgenafstande mellem staldene og omkringboende overholdes. På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften forventes produktionen desuden ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Der er foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området, idet den samlede udledningen fra anlæg og lager ikke ændres i ansøgt drift.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Stalden er indrettet med 50-75% fast gulv, hvilket er BAT i forhold til gulvtype. Da der samtidigt ikke foretages ændringer af staldanlægget, er kravet til BAT opfyldt.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne. Med tilladelsen følger en række vilkår til driften, som sikrer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne væsentligt.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette kapitel beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 a

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til den ansøgte svineproduktion (inkl. hestehold) på husdyrbruget Hjulmagergård, Vasegårdsvej 10, 3720 Aakirkeby, matr.nr. 93a Aaker mfl.

Tilladelsen omfatter flexproduktion med slagtesvin og smågrise i eksisterende stalde samt et mindre hestehold. Der foretages ingen ændringer af staldanlægget. Det samlede produktionsareal udgør 2.080 m².

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er husdyrbruget omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra anlægget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Der er tale om et IE- brug, idet der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin. Derfor meddeles tilladelsen efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 12.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 2.3 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved den ansøgte svineproduktion i forhold til den nuværende lovlige produktion på Hjulmagergård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden (8-års drift).

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab og uden væsentlige gener for omgivelserne, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

Bornholms Regionskommune har den 29. september 2025 modtaget en ansøgning fra Peter Brandt Koefoed om miljøgodkendelse efter de nye regler for miljøgodkendelse for produktionen på Hjulmagergård, Vasegårdsvej 10, 3720 Aakirkeby. Ansøgningen er indgivet i henhold til § 16 a i husdyrbrugloven, og er indsendt gennem

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) med senere ændringer og bekendtgørelse nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk med ansøgningsskema nr. 252877. Den 29. september 2025 blev ansøgningen visiteret som fuldt oplyst. Kommunen har efterfølgende modtaget rettelse til ansøgningen senest den xx 2025 og har afgjort sagen på baggrund af version x af ansøgningsskemaet.

Forhold til eksisterende produktion

På Hjulmagergård er der i nudrift produktion af slagtesvin i henhold til anmeldelse om fulde stalde givet i 2012. Anmeldelsen giver mulighed for en årlig produktion på 8.320 slagtesvin (30-110 kg). Herudover er der et mindre hestehold på 5 heste.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver udover Hjulmagergård ejendommene Langemyregård (Trassevejen 1, 3720 Aakirkeby), Bækkelund (Bukkevejen 5, 3720 Aakirkeby) og Ll. Grammegård (Grammegårdsvej 18, 3720 Aakirkeby). På Langemyregård er et sohold, mens der på de to andre ejendomme er produktion af slagtesvin.

Slagtesvineejendomme kan med indkøb af smågrise drives selvstændigt i forhold til Hjulmagergård. Tilsvarende kan grisene fra soholdet på Langemyregård sælges til anden producent. Ejendommene er placeret mellem ca. 4 og 6 km fra Hjulmagergård. Hjulmagergård er således ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er mere end 100 m, og afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet beregnes i Husdyrgodkendelse.dk til 100 m.

Hjulmagergård er således ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at Hjulmagergård vil kunne drives uafhængigt af de andre. Denne tilladelse omfatter derfor alene husdyrbruget på Hjulmagergård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles pga. husdyrbrugets art eller beliggenhed.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

For at sikre at tilladelsens vilkår efterleves, stiller Bornholms Regionskommune vilkår om, at virksomhedens ansatte skal være bekendt med vilkårene.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om eventuelle planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse for igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

- Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.
- Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til tilsynsmyndigheden inden gennemførelsen. Tilsynsmyndigheden vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsarealets størrelse i m², staldd typer/-systemer, dyretyper

- Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Slagtesvinestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	Delvis fast gulv, 50-75% fast gulv	2.008
Hestestald	Heste	Dybstrøelse	72

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper, og m² overfladeareal)

- Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder 1	Flydende	Naturligt flydelag	360
Gyllebeholder 2	Flydende	Naturligt flydelag	360

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

- Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder til rådighed for husdyrbruget.
- Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Gulvtype

- Alle gulvene i slagtesvinestalden skal være indrettet med delvist spaltegulv, 50-75% fast gulv

Fastoverdækning på fortanke

- Ejendommens fortanke til gylletankene skal være overdækket med betonlåg.

2.3.7 Affald

- Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
- Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.

14. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Oplag af olie

15. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
16. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
17. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
18. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.9 Lugt - vilkår

19. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
20. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.10 Støj

21. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

2.3.11 Støv

22. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

2.3.12 Lys

23. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omkringboende.

2.3.13 Skadedyr

24. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
25. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
26. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.14 Uheld og risici

27. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
28. Der skal foreligge en beredskabsplan for Hjulmagergård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
29. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.3.15 Miljøledelse

30. Der skal indføres miljøledelse på ejendommen efter miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug".

2.3.16 Ophør

31. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den **xxx 2031**), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når byggeriet er afsluttet inden fristens udløb.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse og revurdering

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er **den xxx 2033**.

Tilladelser efter § 16 a skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til gældende husdyrbruglovs § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må dog ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har i henhold til offentlighedsproceduren i husdyrbruglovens § 55 den 13. oktober 2025 foretaget en annoncering vedrørende modtagelse af ansøgning om §16a miljøgodkendelse til Hjulmagergård. Ansøgningen er fremlagt i offentlighøring i perioden 29/9-13/10-2025 ved annoncering på www.brk.dk.

Som følge af denne annoncering modtog regionskommunen ingen henvendelser.

Udkast til afgørelse om § 16 a miljøgodkendelse til Hjulmagergård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 747 meter fra et vægtet lugtcentrum for staldene. Desuden er udkastet sendt til ansøger og dennes konsulent, da de berøres af de ansøgte ændringer på husdyrbruget.

Der blev givet en frist på 6 uger fra x 2025 frem til og med den x 2025 til at kommentere udkastet. Kommunen modtog x skriftlige bemærkninger

Offentliggørelse

Tilladelsen er den xx 2025 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside www.brk.dk/Indflydelse-Politik/Hoeringer

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt Styrelsen for Patientsikkerhed. Endvidere kan en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den xxx 2025, dvs. 4 uger fra den xxx 2025, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen via klageportalen for Nævnenes Hus, inden klagefristen udløber. Yderligere klagevejledning og links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnenes Hus <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Disse links fører dig til klageportalen, som du logger på med NemID. Du kan også tilgå klageportalen fra www.borger.dk eller www.virk.dk. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

FORSLAG

3 BELIGGENHED OG LANDSKABELIGE FORHOLD

I dette kapitel beskrives og vurderes det ansøgte set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse

Det eksisterende bygningsanlæg på ejendommen består af et oprindeligt 4 længet bygnings sæt med stuehus og staldbygninger, hvor der efterfølgende er tilføjet yderligere staldbygninger mod syd.

Der foretages ingen udvendige eller indvendige ændringer af de eksisterende stalde.

Figur 1 Eksisterende og ansøgte bygningsanlæg på Hjulmagergård

Figur 2. Skråfoto Hjulmagergård med omgivelser (Hjulmagergård er placeret i rød firkant). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 10. maj 2021.

Afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning

Hjulmagergård er beliggende i landzone og dermed uden for eksisterende byzone og sommerhusområde. Der er ca. 2,0 km til nærmeste nuværende eller fremtidige byzone, som er Aakirkeby, og ca. 2,8 km til nærmeste sommerhusområde ved Aakirkeby. Til nærmeste samlede bebyggelse vest for ved Aakirkeby er der ca. 2,1 km. Til nærmeste nabobeboelse på Vasegårdsvej 12 er der 192 m. Husdyrbruget ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Nærmeste vedtagne kommune- og lokalplan i landzone er et ridecenter på Vasegårdsvej ca. 1,5 km mod nordøst.

Grænsen for Natura 2000-området "Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne" ligger ca. 3,9 km nord for Hjulmagergård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Ugleenge syd for Aakirkeby ca. 2,1 km øst for ejendommen.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til slagtegrisestalden. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7'

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Byzone ved Aakirkeby)	Ca. 2,05 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Lokalplan 00-12 Ridebane)	Ca. 1,46 km	50 m
Nabobeboelse (Vasegårdsvej 12)	192 m	50 m
Ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne)	4,37 km	10 m
Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev ved Ugleengevej)	Ca. 2,10 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra ny staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 473 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 997 m	50 m
Vandløb og dræn	272 m til vandløb	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	154 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	428 m til offentlig vej 21 m til fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>1.000 m	25 m
Beboelse på ejendommen	80 m	15 m
Naboskel	138 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m².

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune konstaterer, at stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på ejendommen og naboskel.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Hjulmagergård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Hjulmagergård er beliggende inden for kystnærhedszonen, som går 3 km inde fra kysten. Dette har dog ingen betydning for byggeri eller bygninger, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Hjulmagergård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som særligt naturområde, interesseområde for natur, landskab og økologiske forbindelser, kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste beskyttede naturareal er en beskyttet sø placeret på ejendommen ca. 139 m sydøst for hestestalden. I en afstand op til 500 m fra ejendommen er der yderligere 7 små beskyttede søer/vandhuller. Det beskyttede vandløb Vaseåen løber ca. 280 m nord for Hjulmagergård.

Et skovområde ca. 660 m nord for Hjulmagergård er udpeget som tilgroet lysåben. Et mindre overdrev er placeret ca. 788 m mod sydvest og ca. 565 m mod sydøst er placeret en eng. Arealet ved engområdet er samtidigt udpeget som lavbundsområde. Der er yderligere udpeget 4 lavbundsområder indenfor 1.000 m. Herudover er der ingen beskyttede naturområder inden for en radius af 1.000 m fra ejendommen.

Anlægget er placeret uden for alle øvrige byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra ny staldbygning	Berøres Hjulmagergård?
Skovbyggelinje (300 m)	Ca. 2,0 km	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	128 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 2,1 km	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 6,5 km	Nej
Kirkebyggelinje	4,0 km	Nej
Vejbyggelinje	1,65 km	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	3,88 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	139 m	Nej
Lavbundsområder	565 m	Nej
Fredede områder	220 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	206 m	Nej

Bygningernes udtryk i landskabet

Hjulumagergård består af et firlængede bygningssæt med produktionsbygninger mod vest. Slagtegrisestalden med tilhørende gyllebeholdere og en maskinlade er opført senere syd for det oprindelige bygningssæt.

Hjulumagergård er beliggende i det dyrkede landbrugslandskab nord for Vasegårdsvej, med adgang via en fællesprivat vej. Ejendommen ligger ca. 450 meter oppe ad den private vej fra Vasegårdsvej og fremstår som et traditionelt landbrug.

De oprindelige bygninger danner en lukket gårdsplads med stuehuset mod nord og tidligere driftsbygninger. Stuehuset er et ældre bindingsværkshus omgivet af en nordvendt have med beplantning.

Syd for den oprindelige bygningsmasse er der opført nyere produktionsbygninger, herunder en slagtegrisestald med tilhørende gyllebeholdere samt en maskinlade. De nyere bygninger ligger i direkte tilknytning til det eksisterende gårdanlæg og opleves som en naturlig forlængelse af dette.

Landskabet omkring Hjulumagergård er præget af dyrkede marker, levende hegn og mindre beplantningsbælter, som opdeler området i rumlige sekvenser og giver en mere varieret landskabsoplevelse.

Ejendommen opleves hovedsageligt i nærområdet, hvor bygningerne fremstår som en integreret del af det eksisterende landbrugslandskab.

Figur 3. Hjulumagergård set fra Vasegårdsvej mod nordvest. BRK 21/10-25.

Figur 4. Hjulmagergård set fra Vasegårdsvej mod nordøst. BRK 21/10-25.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Hjulmagergård er i henhold til Kommuneplan 2020 placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen fremtræder som en samlet enhed i landskabet, og således udgør ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig helhed.

Regionskommunen vurderer, at alle afstandskrav til vandforsyning, vandløb og søer, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning samt produktion og håndtering af husdyrgødning.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Hjulmagergård anvendes i nudrift til produktion af slagtesvin og et mindre hestehold.

Staldanlægget består af én slagtegrisestald. I den østlige ende stalden er der indrettet foderlade. Hestestalden er placeret i den sydlige ende af en ældre produktionsbygning. De øvrige ældre produktionsbygninger i det oprindelige bygningssæt er taget ud af drift og anvendes som lager eller står tomme.

Slagtegrisestalden er indrettet med 50-75% fast gulv. Den har kombi-diffusventilation. Hestestalden er indrettet med dybstrøelse.

Der søges om flexgruppe med smågrise og slagtesvin for at have mulighed for at indsætte grisene ved en lavere vægt.

Figur 5 Anlægget på Hjulmagergård

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange og krybber. Udleveringsrum, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

For Hjulmagergård er produktionsareal i udleveringsrum medtaget, således der er mulighed for at anvende dette staldområde som buffer.

Beregningen af produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

Tabel 4. Staldtype, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel
Slagtesvinestald	50-75 % fast gulv	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise	÷	2.242	2.008	89,6 %
Hestestald	Dybstrøelse	Heste	÷	135	72	53,3 %
I alt				2.377	2.080	

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift.

Staldafsnit	8 års drift			Tilladt nudrift		
	Staldafsnit, staldtype og dyretype	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Staldafsnit, staldtype, dyretype og teknologi	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)
Slagtesvine-stald	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	2.242	2.008	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	2.242	2.008
Hestestald	Heste, dybstrøelse	135	72	Heste, dybstrøelse	135	72
	I alt	2.377	2.080	I alt	2.377	2.080

*Tal for staldstørrelse er angivet som indsendt i bilag til ansøgning. Disse afviger fra tal i den elektroniske ansøgning, men tallene i bilaget anses for mere præcise. Tallene for produktionsareal, som er det betydende i ansøgningen, er ens i bilaget og i den elektroniske ansøgning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsareal samt dyretype angivet for eksisterende stalde er i overensstemmelse med lovlig nudrift.

Der gøres opmærksom på, at på arealer, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Dette gælder på Hjulmagergård udleveringsrampe og drivgange. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet (hvis dyrene dagligt har adgang på arealet, skal rengøring dog ske senest efter 4 timer).

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, staldtype og dyretype.

4.2 Produktion og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

På Hjulmagergård er der to eksisterende gyllebeholdere hver med en kapacitet på 1.500 m³ og en forbeholder på 88 m³. En ældre gyllebeholder placeret i forbindelse med det oprindelige produktionsanlæg er nedlagt og taget ud af drift.

Fortanken har fast overdækning i form af betonlåg, mens gyllebeholderen har naturligt flydelag. Der føres løbende kontrol (og logbog) med flydelaget i henhold til lovgivningen. Beholderne er tilmeldt beholderkontrol. Der føres journal over spredning af gødning på markerne i form af mark- og gødningsplan.

Tabel 6. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på Hjulmagergård

Lager	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1	1.500	360	Naturligt flydelag
Gyllebeholder 2	1.500	360	Naturligt flydelag

Opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne på Hjulmagergård er på 3.000 m³, hertil kommer en forbeholder på 88 m³ således den samlede opbevaringskapacitet er på 3.088 m³. Den årlige produktion på godt 8.000 slagtegrise giver en gødningsproduktion på ca. 4.300 m³ gylle. Dermed er der på ejendommen 8,6 måneders opbevaringskapacitet.

Kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved, at der overføres gylle til ledig kapacitet i ejers beholdere på andre ejendomme.

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

I nedenstående tabel ses data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen.

Tabel 7. Data om gyllebeholdere til rådighed for produktionen på bedriften Hjulmagergård.

Produktionsanlæg	Lager	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Hjulmagergård	Gyllebeholder 1	1.500	Naturligt flydelag
Hjulmagergård	Gyllebeholder 2	1.500	Naturligt flydelag
Hjulmagergård	Fortank	88	Betonlåg
I alt		3.088	

BAT husdyrgødning

- Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel/afhentning af gylle
- Der er konstant flydelag på gyllen i tankene uden fast overdækning, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tankene, er etableret flydelag
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene
- Der føres logbog på teltoverdækning iht. lovgivningen
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn
- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er, at gyllebeholderne er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, og at tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Hertil kommer at omrøring minimeres samt at flydelag lag sikres/ etablering af teltoverdækning. BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for opbevaringskapaciteten på Hjulmagergård og sikret, at der kan opbevares op til 9 måneders gødningsproduktion på bedriften.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af husdyrgødning.

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette kapitel beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand, energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Foderet opbevares og blandes i foderlade. Foderet hjemmeblandes på basis af eget korn, soja samt vitaminer og mineraler. Det udfodres som tørfoder.

Der anvendes vådfoder med mulighed for fasefodring.

Foderforbruget ligger på ca. 1.750 tons foder pr. år. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Foderet blandes ud fra foderoptimeringer foretaget af konsulent. Foderplaner/foderstrategi revideres årligt eller efter behov for at sikre at den mest optimale fodring. Der foretages analyser af korn årligt og foderblandinger efter behov. Foderforbruget registreres løbende og opgøres 4 gange årligt i forbindelse med udarbejdelse af effektivitetskontrol. Foderets indhold af råprotein og fosfor følger de gældende normer.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indføres stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetsudsving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Beskrivelse

Ejendommen har offentlig vandforsyning.

Hovedparten (ca. 85 %) af vandforbruget går til drikkevand til dyrene, mens den resterende del går til vask af staldanlæg og til overbrusning. Vandforbruget opgøres en gang årligt.

Det årlige vandforbrug ligger på ca. 4.600 m³. Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand. Drikkesystemerne i staldene er moderne anlæg, som er udviklet, så vandspild undgås eller mindskes. Overbrusning anvendes til køling i varme perioder. Hyppighed og varighed af overbrusningen afpasses løbende til temperaturen. Staldene iblødsættes inden vask foretages med højtryksrensere. Vandforbruget følges løbende med henblik på at identificere eventuelle defekter og forebygge spild.

BAT

Ejendommens vandforbrug går primært til drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden. BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er anvendelse højtryksrensning til vask af stalde, og valg af udstyr, der er tilpasset den aktuelle dyretype, placering af drikkenipler er placeret over trug. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for vandforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Beskrivelse

Energi anvendes til ventilation, belysning, foderfremstilling og udfodring samt til pumpning af gylle.

Det årlige elforbrug ligger på ca. 100.000 kWh. Det årlige forbrug af dieselolie til udtørring efter vask ligger på ca. 3.500 liter.

Elforbruget opgøres en gang årligt.

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Ventilation udgør den væsentligste post i forhold til forbrugt energi. Ventilationsanlægget er dimensioneret efter staldenes belægningsgrad og styret automatisk efter temperaturen. Anlægget rengøres og efterses inden indsættelse af et nyt hold grise for at sikre et minimalt energiforbrug og optimal ydelse. Ved strømsvigt eller forhøjede temperaturer i stalden aktiveres nød opluk og der gives en alarm.

Ventilationen er delvis af lavenergitypen. Belysning er delvis udgangspunkt energibesparende LED. Ved udskiftning af ventilatorer og lys opsættes energibesparende typer.

BAT

BAT ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) er etablering lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer og temperatur styring. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til godt effektiv energiodnyttelse og samtidig udnyttes mest effektivt.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpemidler

Beskrivelse

Der opbevares olieprodukter på Hjulmagergård.

Til dieselolie forefindes olietank. Tanken er godkendt og placeret på fast bund uden afløb i forbindelse med foderladen.

Rengøringsmidler opbevares i gang ved forrum.

Veterinærmedicin anvendes efter anvisning fra dyrlæge. Medicin opbevares ved forrum.

Kommunens bemærkninger og vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskudne forbrug af de nævnte hjælpemidler vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand

Beskrivelse

Der er ikke toilet og bad i forbindelse med staldanlægget.

I stalden vaskes en sektion efter hvert hold, svarende til ca. én sektion hver 2. uge. Hertil kommer vask af udleveringsrum/faciliteter. Al vand fra rengøring af stalde ledes til gyllebeholder.

Den årlige spildevandsmængde fra produktionen anslås til ca. 300 m³.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne. Dødeligheden blandt slagtesvinene ligger på ca. 3 % årligt i ansøgt drift.

Afhentningspladsen er placeret i forbindelse med indkørsel til ejendommen. Pladsen er indrettet efter reglerne på området. Pladsen er afskærmet i forhold til offentlig vej.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ for erhvervsaffald. I regulativet står bestemmelser om opbevaring og bortskaffelse af diverse typer af affald, herunder olieaffald, medicinrester og kanyler.

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr skal følge reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr.

Dokumentation for bortskaffelse af affald kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overholdes vilkårene vedr. affald, vil affaldshåndteringen på Hjulmagergård ikke medføre gener for omkringboende. Den beskrevne affaldsopbevaring, -håndtering og -bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette kapitel beskrives og vurderes de mulige gener som følge af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transporter i husdyrbrugets omgivelser forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at lugtgenekriteriet er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og til nærmeste enkelt boliger, se nedenstående tabel.

Tabel 8. Resultat af lugtberegning fra ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Kalbyvejen 26 	0	NY	200,3	200,3	389,8	Ja
Lokalplan Ridecenter 	0	NY	200,3	200,3	1498,3	Ja
Vasegårdsvej 12A 	0	NY	200,3	200	232,2	Ja
Vasegårdsvej 14 	0	FMK	167,7	167,7	487	Ja
Kalbyvejen 6 	0	NY	437,8	437,8	2117,3	Ja
Sommerhusområde Aakirkeby 	0	NY	585,5	585,5	2884,4	Ja
Aakirkeby 	0	NY	585,5	585,5	2043,4	Ja

Nærmeste byzone/fremtidige byzone er Aakirkeby. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum 585 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 2.043 m. Lugtgenekravet er dermed opfyldt.

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse i landzone som er en ejendom uden landbrugspligt og ikke ejet af ansøger, er vest for Aakirkeby ved Kalbyvejen. Afstanden fra lugtcentrum til samlet bebyggelse skal være minimum 437 m, og den beregnede afstand fra lugtcentrum er 2.117 m.

I den vedtagne lokalplan er der udpeget et rekreativt område med ridebane nordøst for Hjulmagergård. Lugtgenekriteriet for området er angivet til landzone og dermed en minimumsafstand på 200 m skal overholdes til dette område. Dette krav er opfyldt, idet den beregnede afstand fra lugtcentrum til Midtbornholms Ridecenter er på 1.498 m.

Nærmeste enkelt beboelse, som er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger, er Vasegårdsvej 12. Lugtgenekravet er opfyldt til de nærmeste enkeltbeboelser. Afstanden fra lugtcentrum til den nærmeste enkeltbeboelse på Vasegårdsvej skal være minimum 200 m og den beregnede afstand er ca. 232 m. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til nærmeste enkelt beboelser.

Der er ikke placeret andre husdyrbrug i nærheden af Hjulmagergård og de nærmeste naboer. Der er en mindre hesteejendom ca. 650 m mod sydøst. Nærmeste husdyrbrug er St. Bukkegård ca. 1,3 km nordøst for Hjulmagergård. Med mere end 100 m fra dette husdyrbrug til enkeltbeboelserne og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Figur 6. Beliggenhed af de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone.

Ansøger oplyser, at svineri i stierne søges elimineret ved optimal styring af ventilationsanlæg og brug af overbrusningsanlæg. Hvis der forekommer svineri i stier med fast gulv, skrubes de rene med henblik på at sikre lavest mulige ammoniak- og lugtemission.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Som det fremgår af tabel 10 og 11 overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper. Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om staldsystemer, og om at holde god staldhygiejne, samt vilkår i tilfælde af væsentlige lugtgener.

Støj og rystelser

Beskrivelse

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Vedvarende støj kan forekomme fra ventilationsanlægget. Ved udskiftning af ventilatorer vil der blive valgt ventilatorer med nye støjsvage motorer.

Regelmæssig kontrol, rengøring og vedligeholdelse af ventilatorerne vil mindske unødigt støj.

Foderfremstilling kan give periodevis støj. Fremstilling finder sted i foderlade og vil ikke give støjgener udenfor matriklen.

Periodisk støj kan forekomme ved foderfremstilling samt ved transport til og fra ejendommen.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Støj fra produktionsanlægget vil ikke genere naboer og forbi passerende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 192 m og afstanden til offentlig vej er ca. 428 m.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Hjulmagergård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjkvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Hjulmagergård foregår via fælles privatvej og Vasegårdsvej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Kommunen vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil udgøre et væsentligt problem for omkringboende og forbi passerende. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.2 Støv

Beskrivelse

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

Der vil ikke forekomme væsentlige støvgener fra fremstilling og håndtering af foder, idet det foregår i et lukket system. Samlet vurderes støvgener i forbindelse med foderfremstilling og udfodring som værende begrænsede.

Der kan forekomme lokale støvgener i forbindelse med halmhåndtering herunder i forbindelse med tildeling af strøelse i staldene. Støv fra skimmelsvampe modvirkes på Hjulmagergård ved at opbevare halm, råvarer og sækkevarer på fast bund, indendørs og tørt.

Støv fra staldanlægget vurderes ikke at vil genere naboer og forbipasserende, idet afstanden til nærmeste nabobeboelse er ca. 192 m.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlig støvudvikling i forbindelse med produktionen. Egentlig risiko for støvgener i forbindelse med produktionen vurderes kun at forekomme ved kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støv kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.3 Lys

Beskrivelse

Der sker ingen ændring i ansøgt drift.

I staldene kan der være lys i 8 timer pr. dag. Belysningen på ejendommen vil ikke give anledning til gene for naboerne, idet afstanden er 191 m til nærmeste nabo.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.4 Fluer og skadedyr

Beskrivelse

Der tilstræbes på ejendommen en god orden, staldhygiejne og gødningshåndtering, så risikoen for gener foranlediget af fluer, rotter og mus forebygges og begrænses.

Generelt vil ejendommen blive renholdt, herunder vil foderspild, gammelt foder og frasorteret foder blive fjernet fra foderkrybber, foder gange, lagre osv. Endvidere vil der blive foretaget rengøring ved højtryksrensning.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer reparerer med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse. Der bruges kemisk fluebekæmpelse / rovfluer.

I relation til rottebekæmpelse foretages denne af firmaet Ewers.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.5 Transport

Der er ingen intern transport af dyr på Hjulmagergård. Der er ingen intern transport af foder, idet foderet transporteres i lukket system til de enkelte staldafsnit.

Til- og frakørsel til ejendommen vil udelukkende foregå via den fællesprivatvej, som grænser op til Vasegårdsvej.

Der er transport til og fra Hjulmagergård i form af bl.a. levering af foder og dyr til ejendommen, afhentning af dyr til slagteri og til destruktion.

Transport vil primært foregå inden for normal arbejdstid, men i høstperioder kan der forekomme hjemkørsel af korn m.v. om aften.

Der vil blive leveret i gns. 1 læs grise pr. uge til ejendommen. I alt ca. 52 læs pr. år.

Der vil blive afhentet slagtegrise til slagteriet i gns. 1 gang pr. uge. Transporter fra ejendommen sker med lastbil. Transporterne vil ske i tidsrummet fra kl. 6 til 16. Dette udgør ca. 55 transporter årligt.

Der afhentes døde dyr 2 gange pr. uge, dette udgør 104 transporter årligt, normalt mellem kl. 8 og 16.

Der køres korn og der leveres soja og mineraler til ejendommen. Disse transporter forventes at udgøre i alt ca. 70 læs pr. år fordelt på 55 læs korn og 15 transporter af soja og mineraler.

Halm: 1 transport pr. år.

Øvrige transporter: 5 transporter pr. år.

Udbringning gylle udgør ca. 145 læs pr. år.

Opgørelse af transporter på Hjulmagergård kan ses i tabellen herunder.

Tabel 9 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Hjulmagergård.

Type transport	Transport ansøgt drift antal læs/år
Dyr til ejendommen	55
Dyr fra ejendommen	52
Afhentning af døde dyr til DAKA	104
Foder	70
Halm	1

Transporter med gylle	145
Øvrige	5
Total	432

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Hjulmagergård, som sker ad fælles privatvej og videre ad Vasegårdsvej, og primært inden for normal arbejdstid kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette kapitel beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

Ammoniakemission fra anlægget

I ansøgningsskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

Tabel 10. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Hjulmagergård før og efter ændringerne

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	2.852,2	288,3	3.140,6	+ 0,0 (nudrift) + 0,0 (8-års drift)
Lovlig nudrift	2.852,2	288,3	3.140,6	-
8-års drift	2.852,2	288,3	3.140,6	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Hjulmagergård. I ansøgningsskemaet for Hjulmagergård skal BAT for den eksisterende stald beregnes ud fra emissionsfaktorer for eksisterende stalde uden tidligere fastsat BAT.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. Krav til gødningslagre er opgjort i tabellen herunder.

Tabel 61. Vejledende BAT-krav ved ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT-krav/m ² (kg NH ₃ -N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N)
Slagtegrisestald	Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise, 50-75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit	2.008	1,40	2.811,2
Hestestald	Heste, dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	72	0,57	41,0
Gyllebeholder 1	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	360	0,40	144,2
Gyllebeholder 2	Flydende gødning	Eksisterende opbevaringsanlæg	360	0,40	144,2
I alt			2.080 + 720		2.852,2 + 288,4 = 3.141

BAT-krav beregnet til 3.141 kg NH₃-N pr. år, og den beregnede faktiske emission er ligeledes på 3.141 kg NH₃-N pr. år, idet der ikke foretages ændringer af staldanlægget. Kravet er således opfyldt.

Kommunens vurdering

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

For den konkrete produktion inkl. udvidelse er det samlede BAT-krav beregnet til 3.141 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte produktion medfører en beregnet faktisk emission på 3.141 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte husdyrproduktion overholder således det vejledende BAT-niveau.

BAT-kravet er opfyldt på baggrund af, at det er valgt at anvende følgende som ammoniakreducerende teknologi:

- Slagtesvinestalden er indrettet med 50-75% fast gulv.

BAT-emissionskravet er således overholdt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedrørende indretning af slagtesvinestaldene med 50-75% fast gulv.

8.2 Påvirkning af naturområder

Beskrivelse

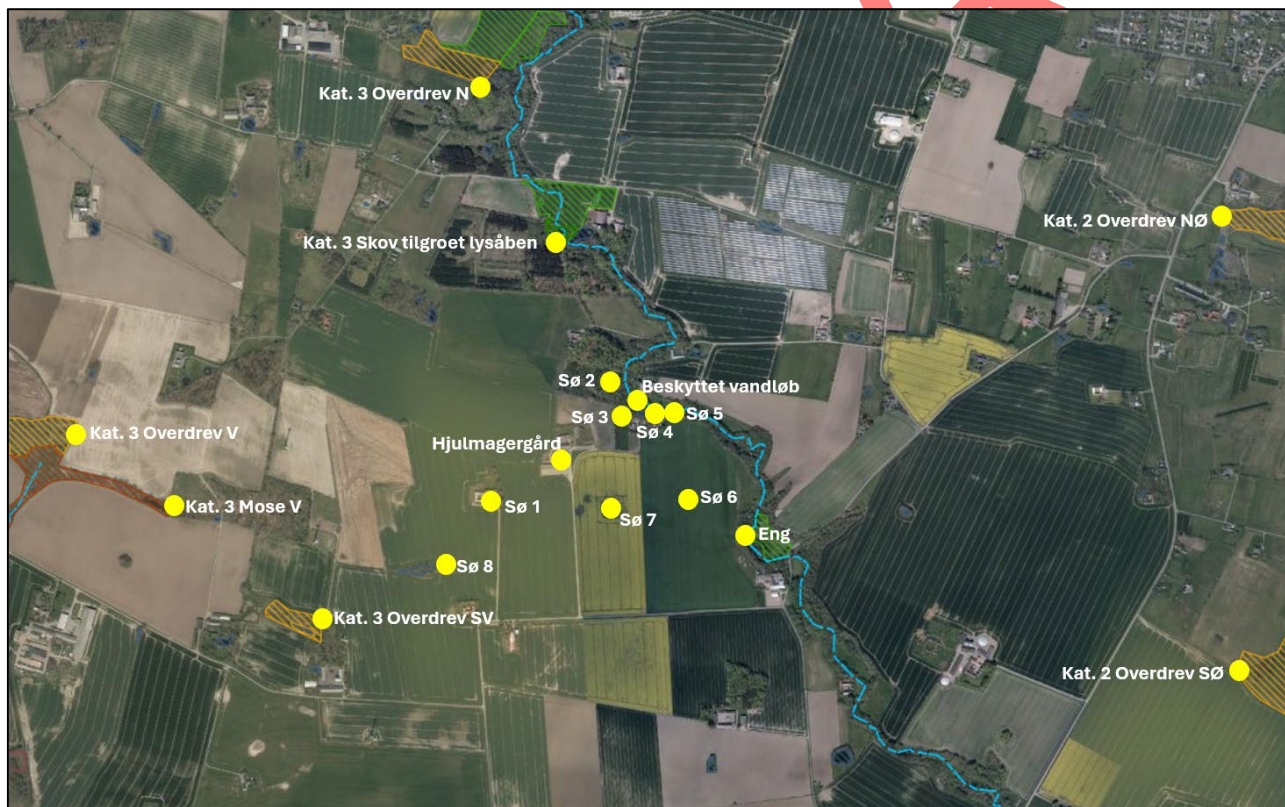
Ammoniakemissionen fra den ansøgte produktion på Hjulmagergård bevirker, at omkringliggende arealer vil blive påvirket med nedfald af ammoniak. I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet Figur 4.

Der foretages ingen ændringer af staldanlægget og derfor sker der ingen ændring i forhold påvirkning af naturområderne.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 7. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Hjulmagergård.

Tabel 12. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Hjulmagergård.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur	Habitatområde	0,0	0,0	0,0
	Habitatnatur	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev	0,0-0,1	0,0	0,0

Kategori 3-natur	Overdrev	0,1-0,2	0,0	0,0
	Mose	0,1	0,0	0,0
	Ammoniakfølsom skov	0,2	0,0	0,0
Anden natur	Eng	0,3	0,0	0,0
	Søer	0,4-2,0	0,0	0,0

*) Alle beregningspunkter for såvel udvidelse som eksisterende produktion kan ses udspecificeret i bilag 2

Nærmeste beskyttede naturareal er en beskyttet sø placeret på ejendommen ca. 139 m sydvest for staldbygningen. I en afstand op til 500 m fra ejendommen er der yderligere 7 små beskyttede søer/vandhuller.

Det beskyttede vandløb Vaseåen løber ca. 192 m nord for Hjulmagergård.

Et skovområde ca. 574 m nord for Hjulmagergård er udpeget som tilgroet lysåben. Et mindre overdrev er placeret ca. 788 m mod sydvest og ca. 566 m mod sydøst er placeret en eng. Herudover er der ingen beskyttede naturområder inden for en radius af 1.000 m fra ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

*0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.

Kategori 1-natur

Der er ca. 3.880 m fra Hjulmagergård til nærmeste Natura 2000-område og ca. 4.372 m til nærmeste kategori 1-natur. Nærmeste Natura 2000-område er nr. N186 Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Depositionen på

området fra Hjulmagergård er beregnet til 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år i totaldeposition. Til kategori 1-natur området beregnes totaldepositionen til 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev beliggende ca. 2.101 m sydøst for Hjulmagergård, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Hjulmagergård på 0,1 kg NH₃-N pr. ha pr. år. Idet produktionen på Hjulmagergård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg NH₃-N pr. ha pr. år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

Nærmeste kategori 3-overdrev, -hede eller -mose, som ikke er kategori 2-natur, er et overdrev beliggende ca. 788 m sydvest for Hjulmagergård. Overdrevet påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og det fastsatte krav er dermed overholdt.

Et skovområde nær Hjulmagergård er udpeget som kategori 3 skov tilgroet lysåben. Afstanden til skoven er ca. 660 m. Merdepositionen til skovene beregnes til mellem 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år og kravet er derfor overholdt.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til 8 søer beliggende op til 500 m fra staldanlægget og til en eng beliggende ca. 565 m sydøst for Hjulmagergård. Engen og søerne påvirkes med en merdeposition på 0,0 kg NH₃-N pr. ha pr. år.

De fleste søer og vandhuller beliggende i eller ved landbrugsarealer er næringsrige søer, som der ikke er fastsat tålegrænser for. Mange søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition. Engene er mindre følsomme i forhold til ammoniak.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Hjulmagergård er beliggende ca. 1,06 km fra nærmeste Natura 2000-område Almindingen, Ølene og Paradisbakkerne. Som det ses af tabellen, er ammoniakpåvirkningen til natur placeret i Natura 2000-området beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Bornholms Regionskommune vurderer på baggrund heraf, at udvidelsen ikke medfører nogen væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder og de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NO-VANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde

for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at *"Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."*

Der er inden for 300 m af produktionsanlægget i alt fem søer som potentielt kan være levested for padder.

Bornholms Regionskommune har gennemgået registrerede data i de tilgængelige databaser Arter.dk og Naturbasen. Der er tidligere registreret Bilag IV-arten grøn frø i en sø beliggende ca. 260 m sydøst for produktionsanlægget, og stor vandsalamander i en sø ca. 260 m sydvest for anlægget. Bornholms Regionskommune er ikke bekendt med, om der stadig forekommer bilag IV arter i de to søer.

Merdepositionen er til alle de fem søer 0,0 N/ha/år. Det er på baggrund heraf Bornholms Regionskommunes vurdering, at søernes potentiale som muligt levested for Bilag IV-arter hermed heller ikke påvirkes af den ansøgte miljøgodkendelse.

Skovene beliggende ved Hjulmagergård kan potentielt være levested for flagermus og rasteområde for padder. Skovens potentiale som yngle- og rasteområde for disse arter vurderes ikke at blive påvirket af ammoniakdeposition men kan påvirkes af skovning. Den ansøgte produktion på Hjulmagergård medfører ikke skovning og vurderes hermed ikke at påvirke skoven som muligt yngle- og rastested for Bilag IV-arter.

På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionskommune samlet, at den ansøgte udvidelse ikke medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller fører til ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Miljøteknisk redegørelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med pesticider, gylle, veterinærmedicin, olie/diesel.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport. Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Mulige uheld med gylleudslip: Der er risiko for udslip af gylle i forbindelse med pumpning af gylle til gylleholder eller ved omlastning til gyllevogn. F.eks. hvis pumpen utilsigtet fortsætter/starter med at pumpe gylle ved overpumpning.

Ved færdselsuheld med gyllevogn kan der opstå lækage. Ligeledes kan der opstå lækage fra gyllebeholder, hvis gyllebeholderen bliver påkørt.

Endelig er der risiko for gylleudslip, hvis beholderen tæres eller af anden grund ikke er tæt.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der kan anvendes rengøringsmidler og der anvendes desinfektionsmidler i forbindelse med vask af stalde. Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinærmedicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lemfældigt.

Minimering af risiko for uheld

Gylleudslip: Forebygges med opsyn og tekniske løsninger med automatisk stop af pumpning. Ved evt. påfyldning af gyllevogn vil der blive anvendt sugekran. Herudover opmærksomhed ved udkørsel.

Gyllebeholderne tilses dagligt.

Ved eventuel udkørsel med gyllen, udvises agtpågivenhed i trafikken. Reflekser og lygter tjekkes og renholdes, så gyllevogn tydeligt kan ses, også efter mørkets frembrud.

Gyllebeholderne er placeret ved interne transportveje, hvor kørehastigheden er lav. Der vises agtpågivenhed ved kørsel på interne transportveje.

Dieselolie: Oletank står på fast og uigennemtrængeligt gulv i forbindelse med foderladen.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler.

Rengørings og desinfektionsmidler oplagres på fast bund.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen. Evt. medicinrester leveres retur til dyrlæge eller apotek.

Pesticider: Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Gylle: Ved lækage/overløb fra gylletanke, etableres en barriere, så gyllen ikke løber mod drænbrønd, beskyttede søer, eller mod vandløb. Hvis der er risiko for, at gylle løber mod drænbrønd, åbne grøfter eller søer, kan der etableres barriere med f.eks. bigballer af halm eller jord.

Ved udslip/overløb, hvor der er en sandsynlighed for akut forurening, kontaktes alarmcentralen (112). Alarmcentralen kontakter relevante medarbejdere i Bornholms Regionskommune.

Når gyllen overpumpes fra fortank til gyllebeholder, overvåges overpumpningen. Alle, som arbejder i stalden, ved, hvor afbryder til pumpen er placeret. Gylletankene er underlagt lovpligtig kontrol og kontrolleres hyppigt visuelt og der føres logbog.

Hvis der sker tilsvining af vejene ved udkørsel, bliver der skiltet med glatføreskilt, og der bliver ryddet op senest ved arbejdets ophør samme dag.

Lugtgener fra gyllespredning minimeres ved at sprede under bedst mulige forhold (lille vindhastighed og høj luftfugtighed).

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Oletankene er underlagt lovgivning. Tanke står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra oletank spredes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Veterinærmedicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: I tilfælde af kemikaliespild spredes et sugende materiale (f.eks. savsmuld eller kattegrus), og det sugende materiale og evt. jord/grus fjernes med skovl, og puttes i affaldsposer. Derefter bortskaffes det på modtagestation. Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivningen forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse, Hjulmagergård

For Hjulmagergård gælder:

Ventilation: Der er nødopluk, der sikrer et luftskifte i staldene. Ved strømsvigt i varmeperioder vil nødopluk af ventiler blive suppleret med åbning af døre og vinduer for at sikre et tilstrækkeligt luftskifte.

Vand: Der er vandværksvand i staldene og derfor også vand ved strømsvigt.

Foder: Fremstilling og udfodring sker automatisk og er afhængig af strøm.

Kommunens vurdering

Opbevaring af fast husdyrgødning

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Opbevaring af gylle

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Håndtering af husdyrgødning

- Der udføres lovpligtig 10 års beholderkontrol.
- Tanken tømmes ca. én gang årligt for inspektion og vedligeholdelse
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle
- Gyllen opbevares i gylletanke

Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere, udover de ovenfor nævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand.

Bornholms Regionskommune vurderer, derfor at BAT er overholdt i forhold til opbevaring og håndtering af gødning.

Udbringning af husdyrgødning

1. august 2017 overtog Landbrugs- og Fiskeristyrelsen regulering og kontrollen med udbringningsarealerne og vil dermed være dækket af generelle regler. Området er ikke omfattet af godkendelseskravet, og vil derfor ikke blive gennemgået yderligere.

Ifølge ansøger vil følgende dog blive praktiseret på bedriften:

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på græsmarker.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Udkørsel af flydende husdyrgødning på dage med lav fordampning/regn.

- Udkørsel af flydende husdyrgødning til afgrøder i god vækst og/eller afgrøder med en plante-højde, der reducerer fordampningen.

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderer Bornholms Regionskommune at BAT er overholdt i forhold til udbringning af husdyrgødning.

Beredskabsplan

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder.
- Handlungsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

I henhold til klagenævnspraksis vurderes det, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Der er dog stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Miljøteknisk redegørelse

Management og egenkontrol

- Forbrug af råvarer opgøres kvartalsmæssigt ifm. udarbejdelse af E-kontrol
- Foderblandinger optimeres mindst én gang årligt af foderkonsulent
- Forbrug af vand og energi følges kvartalsmæssigt og opgøres min. én gang årligt ifm. årsregnskab
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde
- Der er dyrlægebesøg hver måned/iht. lovgivning på området
- Ejer og medarbejdere deltager i relevante efteruddannelseskurser og erfagrupeer
- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder
- Der er 10 års kontrol på gyllebeholdere
- Gyllepumpning overvåges
- Der er egenkontrolprogram for dyrevelfærd. Programmet følges op ifm. dyrlægebesøg og kontrolleres ifm. Danish kontrol hvert 3. år
- Der gennemføres egenkontrol ift. "Branchekode for foderhygiejne"
- Der er udarbejdet en beredskabsplan med beskrivelse af forholdsregler ifm. uheld

Hjulumagergård er desuden, som leverandør til Danish Crown, omfattet regelsættet "Code of Practice".

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 IE-BRUG

Miljøteknisk redegørelse

Foranstaltninger ved ophør

Ved husdyrbrugets ophør tømmes stalde, foderlagre, gyllekanaler og -tanke. Der rengøres overalt, således at der ikke forefindes foder- og gødningsrester mv., der kan tiltrække skadedyr. Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen opretholdes. Alle forurenende dele på anlægget fjernes. Der foretages en vedligeholdelse af bygningerne for at undgå forfald, eller bygningerne nedrives. Ved fjernelse af bygningerne vil byggeaffaldet blive sorteret og kørt til hhv. forbrænding, genbrug eller deponi.

Miljøledelsessystemer

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse.

Miljøledelsen skal omfatte:

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Der foretages ikke ændringer i det eksisterende staldanlæg. Stalden er indrettet med 50-75% fast gulv, hvilket er det bedste valg i forhold til gulvtype.

Valg af lavenergi ventilation og LED belysning er de bedste valg mht. minimering af energiforbrug.

Kommunens vurdering

Det er krav fra EU at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ eller svin skal opfylde BAT-konklusionerne² og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkårene for anlæg. Bornholms Regionskommune har derfor gennemgået BAT-konklusionerne i forhold til gældende dansk lovgivning.

Miljøledelsessystemer

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at alle IE-brug inden 21. februar 2021 skal have implementeret miljøledelse. Bornholms Regionskommune har stillet vilkår hertil.

Miljøledelsen skal omfatte:

5. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
6. fastsætte miljømål,
7. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
8. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget lever over til anvendelse af bedst anvendelige teknologi, som tidligere beskrevet i nærværende miljøgodkendelse. Endvidere er det regionskommunens vurdering, at husdyrbruget har alle muligheder for at leve op til lovkravet om implementering af miljøledelse inden deadline.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at der er implementeret miljøledelse på Hjulmagergård.

12 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

² Artikel 14.3 i IE-direktivet (2010/75/EU, KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/302 af 15. februar 2017

Bilagsoversigt:

1. Produktionsareal ansøgt drift, nudrift og 8. års drift
2. Beregningspunkter i forhold natur
3. Beredskabsplan for Hjulmagergård
4. Modtagne høringssvar i 2. offentlighedshøring, og kommunens bemærkninger

FORSLAG

Bilag 1. Produktionsareal i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift

Bilag 2. Beregningspunkter for natur ved ansøgt drift på Hjulmagergård

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Beskyttet vandløb	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,1	▼
Sø 8	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,4	▼
Sø 7	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	2,0	▼
Sø 6	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,9	▼
Sø 5	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,9	▼
Sø 4	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,3	▼
Sø 3	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,7	▼
Sø 2	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,7	▼
Sø 1	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	1,5	▼
Eng SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3	▼
Skov tilgroet lysåben N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2	▼

Overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev V	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnatur N	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatområde	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼

FORSLAG

Bilag 3. Beredskabsplan for Hjulmagergård

Beredskabsplan

Hjulmagergård, Vasegårdsvej 10, 3720 Aakirkeby

Udarbejdet 10-2025
Opdateret 2026
Opdateret 2027
Opdateret 2028

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliespild - instruks	Stophaner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring	Ved større udslip af kemikalier og olie RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand	Vand Hovedstophaner er placeret i det nordøstlige hjørne af slagtesvinestalden i forbindelse med forrummet.	Ved strømsvigt vurderes om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning). Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper o.l.	RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Yd almindelig førstehjælp. Førstehjælpsudstyr er placeret ved forum til stalde. Kontakt lægevagten ved mindre personskade.
Ambulance 112						
Lægevagt 1813						
Miljømyndighed Helle Thers 56922074						
Landbocentret 70279000						
Dyrlæge Claus Heisel. LVK 21715300	Kontakt Peter 40107245 Thorbjørn 24656343	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.	Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.	Elektricitet Hovedafbryder er placeret i slagtesvinestalden ved indgang midt på den nordlige side af stalden.		
Elektriker & Ventilation Nielsen EI 56949090	Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvaret: • Evaluer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier	Kontakt Peter 40107245 Thorbjørn 24656343	Kontakt Peter 40107245 Thorbjørn 24656343		Kontakt Peter 40107245 Thorbjørn 24656343	Kontakt Peter 40107245 Thorbjørn 24656343
Smed & VVS MaxVVS 24224221	Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet.	Forsøg opdæmning med jord eller halmballer for at undgå, at gylle løber mod dræn/vandløb/sø. Løber gyllen mod vandløb/sø skal gyllen forsøges opdemmes med barriere af jord/bigballer. Drænrør skal afskæres, så gyllen ikke løber videre til vandløb.	Kontakt miljømyndighederne. Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn, greft eller vandløb. Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Anvend savsmuld eller kattegrus til opslug af mindre spild.			Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk.
Ejer: Peter Brandt Koefoed 40107245				Kontakt Peter 40107245 Thorbjørn 24656343	Ved strømsvigt på over ca. 1/2 time, ring til TREFOR og forhør om varigheden af udfaldet. Tlf nr. 5693 0950.	
Thorbjørn Koefoed 24656343						

BEREDSKABSKORT - VEND

Hjulmagergård Beredskabskort

1. Hoved el
2. Hoved vand
3. Brandslukker
4. Oliekanne
5. Flugtvej

Labels on map:

- Nedlagt beholder
- Lager
- Hestestald
- Lager
- Lager
- Stuehus
- Lager
- Maskinhal
- Gyllebeholder 1
- Gyllebeholder 2
- Fortank
- Forrum
- Slagtegristald
- Foderlade

1. Hoved el
2. Hoved vand
3. Brandslukker
4. Olietanke
5. Flugtvej

Bilag 4. Modtagne høringssvar i 2. offentlighedshøring og kommunens bemærkninger

Bornholms Regionskommune har i forbindelse med den gennemførte nabo-/partshøring i perioden x til x 2025 modtaget x skriftlige henvendelser. Disse er gengivet i det følgende efterfulgt af kommunens kommentarer til de enkelte punkter.

Ansøger har haft høringssvarene til udtalelse og har via sin konsulent indsendt bemærkninger hertil.

FORSLAG

